

Kedves Testvérek!

Isten nem azért küldte fiát ebbe a világba, hogy a világot vagy bennünket elítéljen, hanem hogy általa üdvözüljünk, és örök életünk legyen. Tulajdonképpen egyáltalán ki az, akinek joga van ítéletet mondani, ítélezni vagy ítéletet tartani mások fölött. Nyilván annak, akinél van az igazság. Aki mindent fölfogott, és megértett és akinek éppenséggel minden rendelkezésére áll ahhoz, hogy ki merje mondani: mi a rossz és mi a jó. Ítéletet mondjon valamiről, hogy ez igaz, ez meg hamis.

Milyen érdekes a mi világunk. Itt ténylegesen arra gondolok ami európai, vagy magyar vagy nyugati világunk. Azt mondjuk, az a valaki tarthat ítéletet, aki az igazság birtokában van; más ne tartson ítéletet. Aki tudja, hogy mi az igazság, mert ő láthatja, és eldöntheti. Sok ember abban a meggyőződésben van, hogy ő egyedül van birtokában van ennek a tudásnak. A legtermészetesebb emberi kapcsolatainkban, ahogy szoktuk mondani, a szeretet kapcsolatainkban is az igazság megállapítása, vitává válik és alakul bennünk. Még a házastársi kapcsolatban is micsoda ádáz küzdelem tud folyni azért, hogy kinek van igaza. Hány és hány ilyen helyzetre tudunk visszaemlékezni.

Szinte ahogyan mi az igazságot keressük és kutatjuk, mintha észrevétlenül a hatalmat akarnánk kiépitni afölött, aki fölött ítélezni akarunk. Még a legfontosabb kapcsolatainkban is az igazság megállapítása, összefonódna az ítélettel. Mintha nem ismernénk kizárólag az igazságot. Amit ha valaki megkaparint azt mondja, itt van. Enyém. Akkor tulajdonképpen mintha hatalmat kaparintaná meg. Mintha előjogokat kaparintana meg. Mintha az igazság máris feljogosítaná őt arra, hogy lenézze a másikat. Hogy megvesse a másikat, hogy kirekessze a másikat. Az igazság természete nem ilyen. Mégis a mi kultúránkban, az igazság előszeretettel összekapcsolódik az ítélettel, az ítélezéssel, a megvetéssel, a lenézéssel, a lebecsüléssel, a győzelemmel a másik fölött, a másik ember vereségével, megalázottságával, meghunyászkodásával.

Mindannyian ismerjük azt az igazságot, amiben nincsen semmi ítékezés, semmi győzelem a másik fölött, semmi megvetés, kirekesztés, lenézés, lebecsülés, az emberi méltóságban taposás; nincs benne semmi ilyesmi. Mi mindannyian nagyon jól értjük, éljük, ismerjük azt az igazságot, ami a szereteten keresztül tárul föl, amiben egyáltalán nem kell megalázódni, meghunyászkodni, kicsivé válni, és semmivé lenni azáltal, hogy beismerjük. Hogy valaki valamire jobban emlékezett, vagy valaki valamit jobban látott, vagy jobban tudott, vagy jobban megfigyelt egy eseményt.

Annyira szívembe vannak azok a jelenetek, amikor van egy kisgyerek, - kétéves, négyéves, hatéves- és toporzékol, és dühöng, és anyja azt mondja, valamelyik bevásárló központban: "Nem veszem meg." És ettől a gyerek még dühösebb mert látja, hogy az anyja hajthatatlan. És tele van haraggal és indulattal. Ahogyan toporzékol, nem egyszerűen csak toporzékol és dühöng; hát ebben a toporzékolásában közel megy az anyjához. Ahogy közel megy, elkezd püfölni az édesanyját, hogy: „De, vedd meg!” És az édesanya mit csinál? Ha az édesanya ismeri azt az igazságot, ami nem azt jelenti, hogy bárki fölött is ítélezni kelljen, akkor fogja ezt a kicsi gyereket, átöleli, fölemeli, ne legyen ott lenn. Hát eleve milyen lehetetlen, rossz helyzet ez, hogy én a felnőtt megmondom mi van, és mi nincs és mit veszünk meg és mit nem, és mit veszünk és mit nem; még ráadásul kicsi is. Felemelve legyünk így, az arcunk érjen össze. Milyen érdekes, hogy a gyerekek ismerik ezt az igazságot, ami a szereteten keresztül megy. És miközben épp az anyjára a legdühösebb ezen a világon, mégiscsak átöleli.

Azt hallottuk a mai evangéliumban: nem ítélezni jöttem. Hanem hogy örök életünk legyen, üdvözíteni jöttem. Mi számunkra a keresztnek az üzenete? Gyönyörű volt a kezdő könyörgés itt, a szentmise elején. Így imádkoztunk: „Adj, szívünkbe buzgó szeretet, hogy

mindenben és mindennél jobban szeressünk, és elnyerjük ígéreteidet.” Mi Isten szeretetének a titka? Isten szeretetének a titka a kereszten keresztül az, hogy rájövünk, a jó nem tudja legyőzni a rosszat. Mindaddig, ameddig a jóra hivatkozva, a jó nevében mi nekiállunk, hogy legyőzzük, a rosszat, egyre nagyobb hatalmat akarunk majd magunknak. Egyre nagyobb erőt, hatalmat és erőt hogy ítélezhessünk a rossz fölött. Ahogyan nem a szeretetet akarjuk magunkban növeszteni, hanem a hatalmat, hogy mi mondhassuk meg mi a jó és mi a rossz, és ítélet tarthassunk, tulajdonképpen máris győzött a rossz. Amikor pillanatnyi helyzetekben, magunktól, a hatalmunktól elvakultan azt mondjuk, hogy: „Én győztem.” Valójában akkor szenvedtük a legnagyobb vereségeket.

Mikor belátjuk, hogy a jó nem győzi le a rosszat. Erre persze sokan mondhatjátok azt: „Na persze tudjuk. A rossz az erősebb.” Erről szó sincs. Vannak köztetek realisták, ti azt mondjátok: „Néha a jó győz, néha a rossz.” Nem tudom, hogy elég-e nekünk. Mások azt mondják, hogy: „Na, végül a jó győz.” Hát ez nagyon kevés, hogy végül. Mi most vagyunk itt. Hát valamit csak meg akarunk ízelelni abból, hogy nem csak végül győz a jó! Akkor ez hogy van? Mi Isten szeretetének a titka, amit mi már a földön megsejthetünk és megérthetünk? Az, hogy a jó a rosszat a földön nem győzi le, - nem is győzheti le - mert amikor győzni akar, akkor már tulajdonképpen sajátosan a hatalomnak a logikájában van. Hanem hogy a jó megteheti azt, hogy magába fogadja a rosszat. Magába fogadja és magában átalakítja. Nem elég csak magunkba fogadni nagy naivul, hogy majd mi keblünkre ölelünk valami rosszat és akkor majd mi győzünk fölötté a nagy szeretetünkben. Elég erősnek kell lennünk ahhoz, hogy amikor magunkba fogadtunk valamit, amit most így nevezünk egyszerűen, hogy: rossz, legyen erőnk ahhoz, nem hogy legyőzzük, hanem hogy átváltoztassuk. Hogy az bennünk átalakuljon, átváltozzon, és ahogy átváltozik nem legyőztük a rosszat, hanem magunkba fogadva, átváltoztatva valamiképpen egyé váltunk.

Mit jelent az, hogy a szereteten keresztül meglátni az igazságot? Azt jelenti, hogy minden rosszon keresztül átlátva mindig észreveszek embereket. Hogy nincs csak úgy névtelen rossz, hogy embereket látok. És ezért nem egyszerűen csak valami rosszat fogadok magamba, hanem magamba fogadok egy embert, egy személyt, egy csoportot, valakit, aki éppen küzd azzal a rosszal, de nem tudja magában átalakítani. Személyekig jutunk el és őket fogadjuk közelünkbe, hogy aztán a bennük lévő valami, - amit most így nevezünk, az egyszerűség kedvéért: a rossz - az bennük át tudjon alakulni.

Gyönyörű, ahogyan azt mondja a keresztény misztika és hagyomány, hogy: Krisztus a kereszten, tulajdonképpen a trónján ül. Mert befogadta és magába fogadta azt, amit azok az emberek tettek vele, akiket ő nem szűnt meg észrevenni és látni. Nem azt mondta egyszerűen valami rossz történik velem, de ez már annyira rossz, hogy elegendem van, velem ez a rossz nem történhet meg. Hanem azt mondja, ezt a rosszat olyanok teszik velem, akik az én testvéreim. Ezért én ezt a rosszat most magamba fogom fogadni és ezt én magamban át fogom alakítani. Ennek az átalakításnak tulajdonképpen gyönyörű képe, hogy azt mondjuk: hogy meghalt, de föltámadt. Magába fogadott valami rosszat, mert nem csak a rosszig látott, hanem a szereteten keresztül személyekig, és utána ezt magában átalakította.

Mi vasárnapról, vasárnapra azért jövünk ide, hogy megerősödjünk abban, hogy be tudjunk valamit fogadni, amit aztán magunkban át tudunk alakítani. Nagy kísértés, hogy gumikesztyűt húzzunk, meg szikével hadonászunk, jó távol tartva magunktól mindent, amiről azt mondjuk, hogy rossz. A keresztnak az üzenete az, hogy: vagy magunkba fogadjuk, és itt belül átalakítjuk, vagy nem alakul át. Vagy arra vágyunk, hogy valaki befogadjon minket és őbenne át tudjuk alakulni és váljunk megváltottakká. Amen.